

STÁTNÍ ARCHÍV BRATISLAVA

212

Štátny archív v Bratislave

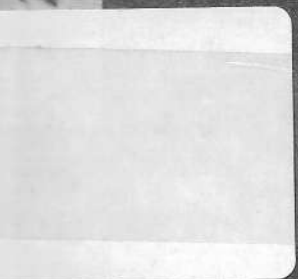
INVENTAR
k fondu AVENARIUS

Petržalka 1884 - 1949

Malacky 1939 - 1949

Praha 1940 - 1953

12

BRATISLAVA 1961

I N V E N T Á R

k fondom A V E N A R I U S

P e t r ž á l k a 1884 - 1949

M a l a c k y 1939 - 1949

P r a h a 1940 - 1953

JAN KOBIDA
FRANTIŠEK TKÁČ

B r a t i s l a v a 1961

I N V E N T Á R

k fondu "A v e n a r i u s "

P e t r ž á l k a 1884 - 1949

Štátny archív v Bratislave

Ú v o d .

Súkromný podnik " A v e n a r i u s " v Petržálke bol známy výrobou prostriedkov na ochranu rastlín, dezinfekčných a izolačných prostriedkov a dehtových výrobkov, vyrábaných továreňským spôsobom.

Podnik založil roku 1884 Richard Avenarius v Amstettene / Rakúsku /. Jeho podnik bol všeobecne známy pod menom " Karbolinka ". Roku 1908 bola firma zaregistrovaná v živnostenskom registri Krajského súdu v Bratislave. Roku 1917 odovzdal na základe dohody Richard Avenarius svoj podnik v 1/2 Rudolfovi Strohovi a v 1/2 pani Prüglerovej, svojej sestre, ktorá sa svojej polovice zriekla v prospech Rudolfa Stroha. Rudolf Stroh ale roku 1931 odovzdal celý podnik svojmu synovi Richardovi Strohovi. V dôsledku štátoprávných a územných zmien, nestalých po roku 1938 bola Petržálka pričlenená k Ríši a okupovaná Nemcami až do roku 1945.

Výrobky tejto firmy boli dobre známe nielen u nás, ale aj za hranicami ČSR. Rozhodol sa preto Richard Stroh založiť podobný podnik na území Slovenska v Malackách. Po oslobodení Petržálky roku 1945 bola na podniky Avenarius uvalená národná správa. Roku 1948 bol podnik ako konfiškát včlenený do Chemických závodov Dynamit Nobel, n.p. Bratislava a prevedená jeho likvidácia. Celková majetková podstata podniku Avenarius Petržálka bola v súvahe vyčíslená skoro na 5 mil. Kčs. Objekty po zaniknutom podniku odovzdali Chemické závody Dynamit Nobel závodu Matador Petržálka.

Z celkového spisového materiálu bývalej firmy Avenarius Petržálka sa zachovalo len torzo. Cenný materiál bol použitý pri zostavení " Dejín Dynamitky 1873-1963 ".

Materiál usporiadal Ján Kobida, archívny pracovník a inventár k fondu vyhotovil František Tkáč, vedúci podnikového archívu Chemických závodov Juraja Dimitrova, n.p. v Bratislave roku 1961.

Organizačná schéma

/ vytvorená archivárom /

1/ Vedenie podniku

2/ Učtáreň

Štátny archív v Bratislave

Číslo inv. jedn.	Označenie materiálu	Rok vzniku	Číslo šanonu
------------------------	---------------------	---------------	-----------------

Vedenie podniku :

- 1 Licenčná zmluva medzi firmou Maag a Avenarius na výrobu výrobkov Sul-fomagVersol, Noflo, Insektan a iné. 1935 1
- 2 Nákras objektov firmy Avenarius v Petržálke. 1940 1
- 3 Zmluva o povolení predávať výrobky firmy Avenarius s Lechlerom. 1941 1
- 4 Oznámenie o menovaní národnej správy firmy Avenarius. 1948 1
- 5 Záznam o určení rozsahu znárodnenia podľa zákona č. 114/48 Zb. 1949 1
- 6 Výpis z pozemkovej knihy o majetkovej podstate firmy Avenarius Petržálka. 1950 1
- 7 Program výstavby organizácie výroby a distribúcie prípravku na ochranu rastlín. 1950 1
- 8 Pridelenie konfiškátov Avenarius Petržálka s Malacky národnému podniku Chemické závody Dynamit Nobel Bratislava. 1948
1951 1

Učtáreň :

- 9 Bilancia hospodárenia firmy Avenarius Petržálka. 1945 2

10	Index k saldokontu firmy Avenarius Petržálka.	1947	2
11	Zoznam vyplatených provízií zást. firmy Avenarius.	1947	2
12	Východisková bilancia hospodárenia firmy Avenarius Petržálka k 1.I.1958.	1958	2
13	Príhláška majetku II - firmy Avenarius. Zoznanie k dávke z majetku.	1948	2
14	Zápisnice o povolení nazrieť do obchodných kníh firmy Avenarius na Daňovom úrade Bratislava-okolie.	1948	2
15	Výplatné listiny zamestnancov fy. Avenarius Petržálka, pod. národnou správou.	1948	2
16	Záverečné vyúčtovanie národnej správy a návrh delimitácie fy. Avenarius Petržálka.	1949	2

Bratislava

M e n n ý r e g i s t e r

Avenerius Richard	Úvod
Kobida Ján	"
Prüglerová	"
Stroh Richard	"
Stroh Rudolf	"
Tkáč František	"
Lechler Pavol	Inv.č.3

V e c n ý r e g i s t e r

	Inv.číslo
bilancia hospodárenia	9,12
konfiškát	8
objekty	2
majetková podstata	6
majetková prihláška	13
národná správa	4
obchodné knihy	14
provízie	11
saldokonto	10
výplatné listiny	15
výrobky predaj	3
výrobný program	7
zákon č.114/48 Zb.	5
zmluva licenčná	1
záverečné vyúčtovanie	16

Ú v o d.

Druhým súkromným podnikom tohože mena A v e n a -
r i u s bola chemická továreň v M a l a c k á c h .

Vzhľadom na dobrý odbyt výrobkov na ochranu rastlín,
dezinfekčných a izolačných prostriedkov, karbolina na území
Slovenska po odpadnutí možnosti dodávok týchto výrobkov
z Petržálky, v rokoch 1938-45 bola totiž Petržálka okupovaná
Ríšou, rozhodol sa Richard Stroh, majiteľ Avenariusu v Petr-
žálke založiť podobný podnik v Malackách.

V roku 1939 bol zriadený podnik v súkromných bud-
vách majiteľa Karola Mecháčka, Nádražná 545, kam bolo dovezené
strojné a vndútorné zariadenie.

Po oslobodení roku 1945 vedenie podniku prešlo do
Petržálky, odkiaľ bol podnik riadený až do znárodnenia a prev-
zatie Chemickými závodmi Dynamit Nobel, n.p. v Bratislave. Ako
konfiškát bol podnik včlenený do organizačnej štruktúry Che-
mických závodov Dynamit Nobel, neskôr Závodu Juraja Dimitrova
n.p. a napokon Chemických závodov Juraja Dimitrova, n.p. v Bra-
tislave.

Do majetku Chemických závodov Dynamit Nobel, národné-
ho podniku prešiel podnik Avenarius Malacky s majetkom Kčs
1,346.863.- podľa súvahy. Po včlenení podniku Avenarius Ms-
lacky do Chemických závodov Dynamit Nobel, n.p. Bratislava, boli
objekty vrátené majiteľovi a podnik zanikol.

Zo spisového materiálu zachovalo sa len torzo. Mate-
riál usporiadali Ján Kobida, archívny pracovník a František
T k á ě, vedúci podnikového archívu CHZJD, ktorí vyhotovili aj
inventár roku 1961.

Organizačná schéma

/ vytvorená archivárom /

1/ Vedenie podniku

2/ Uctárenň

Štátny archív v Bratislave

Číslo inv. jedn.	Označenie materiálu	Rok vzniku	Číslo šanonu
------------------------	---------------------	---------------	-----------------

Vedenie podniku :

- 1 Záznam o likvidácii pobočného závodu Avenarius Malacky a usporiadanie pomeru s majiteľom budov Karolom Mecháčkom. 1948 1
- 2 Prehlásenie Karla Mecháčka majiteľa budov firmy Avenarius Malacky o tom, že si uplatnil nárok na vojnové škody. 1948 1
- 3 Vypovedanie nájomnej zmluvy na objekty býv. firmy Avenarius Malacky s majiteľom Karolom Mecháčkom. 1948 1
- 4 Výpis z firemného registra firmy Avenarius Malacky. 1950 1

Učtáreň :

- 5 Výplatné listiny zamestnancov firmy Avenarius Malacky. 1940 2
- 6 Výplatné listiny zamestnancov firmy Avenarius Malacky. 1942 2
- 7 Výplatné listiny zamestnancov firmy Avenarius Malacky. 1943 2
- 8 Výplatné listiny zamestnancov firmy Avenarius Malacky. 1944 2

9	Výplatné listiny zamestnancov firmy Avenarius Malacky.	1945	2
10	Výplatné listiny zamestnancov firmy Avenarius Malacky.	1946	2
11	Počiatočná súvaha k 1.V.1945 firmy Avenarius Malacky.	1945	2
12	Bilancia firmy Avenarius Malacky.	1946	2
13	Zásoby tovaru k 31.XII.1947.	1947	2
14	Východisková bilancia z roku 1947.	1947	2
15	Daň všeobecná zárobková a daň z obratu firmy Avenarius Malacky majiteľ Richard Stroh.	1940 1947	3
16	Činšová daň za budovy Karola Mecháčka, majiteľa budov firmy Avenarius Malacky.	1941 1948	3
17	Daň dôchodková a všeobecná. Platobca Fridrich Stimm.	1941 1949	3
18	Daň dôchodková a všeobecná. Platobca dr.Vilhelm Stroh.	1941 1949	3
19	Záznam o vyšetrení cenných papierov firmy Avenarius Malacky.	1949	3
20	Záverečné vyúčtovanie národnej správy a návrh delimitácie firmy Avenarius Malacky.	1949	3

M e n n ý r e g i s t e r

Kobida Ján	Úvod
Mecháček Karol	"
Stroh Richard	"
Tkáč František	"
Mecháček Karol	Inv.čís.1,2 3,16
Stimm Fridrich	17
Stroh Viliam dr.	18
Stroh Richard	15

V e c n ý r e g i s t e r

bilancia	Inv.č.12,14
cenné papiere	2
daň všeobecná	15,16,17,18
likvidácia	1
prehlásenie	2
súvaha	11
výpis z registra	7
výpoveď zmluvy	3
zamestnanci	5,6,7,8,9 10,
zásoby	13

INVENTÁR

k fondu "Avenarius"

Praha 1940 - 1953

Štátny archív Bratislava

Ú v o d .

Pôvodný firemný zápis znel na meno : Továrň na karbolíneum R. Avenarius, pobočný závod Praha. Predmetom obchodnej činnosti bol veľkopredaj farbivami a chemickými produktami. Navonok firma vystupovala ako verejná obchodná spoločnosť už od 16. IV. 1894. Okrem veľkoobchodu firma prevádzkala aj malopredaj v Prahe, kde tento malopredaj vykonávali súkromné osoby, s ktorými mala firma obchodné zmluvy.

Z obchodnej činnosti a potrieb predaja výrobkov závodov v Petržálke, Malackách, Poľskom Tešíne, Groszvári a závodu Amstettene, vznikla predajná kancelária Avenarius Praha, ktorá začala svoju činnosť 1. I. 1940. Pôvodná firma Avenarius bola riadnym členom Hospodárskej skupiny veľkoobchodu a zahraničného obchodu, kde bola zaregistrovaná pod č. 1/0737-11. Predajná kancelária firmy Avenarius v Prahe mala pre svoje výrobky prihlásené u Obchodnej komory v Bratislave tieto ochranné známky: Acepyrit, Arsulag, Avenarius karbolíneum, Betarsol, Herdubex, Indurin, Insolan, Liparin, Monscoll, Mixdrin, Neodendrit, Ravenit, Silvacol, Sotoroll a Watereater. Okrem tuzemských ochranných známok používala firma aj zahraničné ochranné známky na svoje výrobky.

Už v svojich začiatkoch bola rodinnou verejnou obchodnou spoločnosťou, ktorej spoločníkmi boli Rudolf Stroh, bytom vo Viedni, Richard Stroh Petržálka, a dr. Viliam Stroh, bytom v Amstettene / Rakúsko /. Pôvodne bola založená za účelom výhradného predaja výrobkov firmy Avenarius. Následkom územných zmien preorientovala sa aj na predaj iných výrobkov. Ako ukazujú záznamy, podnik bol dobre vedený, bol rentabilný a výrobky mali dobré meno doma i v zahraničí.

Prevádzkovú činnosť predajná kancelária Avenarius vykonávala v prenajatých obchodných a skladištných budovách v Prahe VIII. Okrem kancelárskych miestností používala sklady na obaly a sudový tovar. Po oslobodení bol podnik uvalený národnou správou. Národným správcom sa stal Bedrich Zelený, obyvateľ v Prahe. V roku 1953 bola prevedená jej úplná likvidácia a včlenená do Chemických závodov Dynamit Nobel n. p. Bratislava.

Zo spisového materiálu sa zachovalo len torzo. Materiál usporiadali a roku 1961 vyhotovili inventár k fondu Ján Kobida, archívny pracovník a František T k á č, ved. podn. podnikového archívu Chemických závodov Jursja Dimitrova.

Organizačná schéma

vytvorená archivárom /

1/ Vedenie podniku

2/ Učtáren

Štátny archív v Bratislave

Číslo inv. jedn.	Označenie materiálu	Rok vzniku	Číslo šanonu
------------------------	---------------------	---------------	-----------------

Vedenie podniku :

1	Menovanie Bedricha Zeleného za národného správcu firmy Avená- rius Praha, predajná kancelária.	1945	1
2	Záverečné vyúčtovanie národnej správy firmy Avenarius Praha.	1947	1
3	Korešpodencia.	1948	1
4	Polročné hlásenie národného s ráv- cu živnostenského podniku.	1948	1
5	Zpráva o prevzatí firmy Avená- rius Praha od Fondu národnej obnovy.	1949	1
6	Revízne zprávy firmy Avenarius Praha, predajnej kancelárie.	1949	1
7	Korešpodencia.	1949	1
8	Korešpodencia.	1950	1
9	Likvidácia predajnej kancelárie Avenarius Praha.	1953	1

Učtáren :

10	Výplatné listiny zamestnancov firmy Avenarius Praha, predajná kancelária.	1940	2
----	---	------	---

11	Výplatné listiny zamestnancov firmy Avenarius Praha, predajná kancelária.	1941	2
12	Výplatné listiny zamestnancov firmy Avenarius Praha, predajná kancelária.	1942	2
13	Výplatné listiny zamestnancov firmy Avenarius Praha, predajná kancelária.	1943	2
14	Výplatné listiny zamestnancov firmy Avenarius Praha, predajná kancelária.	1944	2
15	Výplatné listiny zamestnancov firmy Avenarius Praha, predajná kancelária.	1945	2
16	Výplatné listiny zamestnancov firmy Avenarius Praha, predajná kancelária.	1946	2
17	Výplatné listiny zamestnancov firmy Avenarius Praha, predajná kancelária.	1947	2
18	Východisková bilancia k 1. I. 48.	1948	2
19	Výplatné listiny zamestnancov firmy Avenarius Praha, predajná kancelária.	1948	2
20	Saldokonto firmy Avenarius Pra- ha, predajnej kancelárie.	1949	2

M e n n ý r e g i s t e r

Kobida Ján	Úvod
Stroh Richard	"
Stroh Rudolf	"
Stroh Viliam dr.	"
Tkáč František	"
Zelený Bedřich	Inv.č.1

V e c n ý r e g i s t e r

bilancia	Inv.č.18
Fond národnej obnovy	5
hlásenie národ. správy	4
korešpodencia	3,7,8
likvidácia	9
národná správa	1
revízná zpráva	6
saldokonto	20
vyúčtovanie	2
zamestnanci	10-17

Štátny archív v Bratislave

O b s a h

<u>Fond Avenarius P e t r ž á l k a</u>	Strana
Úvod	1
Organizačná schéma	2
Inventár	3 - 4
Menný register	5
Vecný register	5
<u>Fond Avenarius M a l a c k y</u>	
Úvod	6
Organizačná schéma	7
Inventár	8 - 9
Menný register	10
Vecný register	10
<u>Fond Avenarius P r a h a</u>	
Úvod	11
Organizačná schéma	12
Inventár	13 - 14
Menný register	15
Vecný register	15